

Midt-Troms regionråd

Bardu Berg Dyrøy Lenvik Målselv Sørreisa Torsken Tranøy

Dato: 19 februar 2008
Deres ref:
Vår ref:

Midt-Troms regionråd v/ordførerne i
Bardu, Berg, Dyrøy, Lenvik, Målselv
Sørreisa, Torsken og Tranøy
Ordføreren i Midt-Tromstinget
Rådmennene i Midt-Troms

PROTOKOLL FRA MØTE I MIDT-TROMS REGIONRÅD

Midt-Troms regionråd

Møtedato: 18 februar 2008

Tid: Møtet startet kl. 0830 og ble hevet kl 1530 .

Sted: Lenvik rådhus, kommunestyresalen

Til stede:

Ordførere: Odd Arne Andreassen, Rolf Espenes, Oddvar Bjørnsen, Knut Olsen, Martin Ness, Jan Harald Jansen og Fred Flakstad.

Dessuten møtte Midt-Tromstingets ordfører Herbjørg Valvåg.

Rådmenn: Ivar Mortensen, Margrethe Hagerupsen, Arild Endal, Hogne Eidissen, Alf Rørbakk og Kjell Hanstad.

Flg saker ble behandlet:

Sak 01/08 Referater

Sak 02/08 Nasjonal transportplan 2010-2019 – høring av transportetatenes forslag og arbeid med handlingsprogrammer

Sak 03/08 Prinsipper for videre samarbeid mellom kommunene

Sak 04/08 Personrettede tiltak som virkemiddel for økt kompetanse og mot negativ befolkningsutvikling

Sak 05/08 Invitasjon til å delta i Profilgruppa

Sak 06/08 Sørheimutvalgets innstilling – uttalelse og videre arbeid

Sak 07/08 Organisering av Krisesenteret for Midt-Troms – nye vedtekter

Sak 08/08 Åpen post

Sak 09/08 Hurtigbåtrutene

Sak 10/08 Konesjon for taxikjøring i Tromsø

Sak 11/08 Markedsføring av turistnæringa i Midt-Troms

Fylkesrådet var invitert til regionrådet, og det ble lagt følgende kjøreplan:

0830 – 1100 Ordinært regionrådsmøte.

1100- 1200 Lunsj.
1200-1600 Møte mellom regionrådet og fylkesrådet
1600-1700 Møtet avsluttet med en felles middag.

Fellesmøtet mellom regionrådet og fylkesrådet ble i grove trekk gjennomført slik:

1. Innledning v/regionrådsleder
2. Fylkesrådsleders innledning
3. fri debatt
4. Even Hegbom holdt et innlegg om satsingen innenfor turisme, ideen om Snowmanland.
5. fri debatt
6. Oppsummering v/fylkesrådsleder og regionrådsleder

Tilstede fra fylkesrådet:

Paul Dahlø, Synnøve Søndergaard, Pål Julius Skogholt og Pia Svensgaard,

Fra fylkesadministrasjonen:

Bjørn Kavli, samferdselsjef, Kari Mette Aaseth, næringssjef, Nina Badendyck, fylkeskultursjef, Stein Ovesen, stabssjef og Hilde Jensen, ass stabssjef,

Saker som ble drøftet med fylkesrådet er referert under sak 08/09, Åpen post.

Sak 01/08 Referater

Flg ble referert:

1 En mulighetsstudie for etablering av et nasjonalt kyst- og sjømatcenter i Tromsø

2 Kommunenes innspill til RUP 2008

3 Rutetilbudet over BDU

3 Felles formannskapsmøte mellom Bardu og Målselv

4 Tranøy og Lenvik drøfter samarbeid på flere områder

5 Barnevern

6 Felles legeordning mellom Lenvik og Torsken

7 "Din kunnskap – innbyggernes sikkerhet"

8 Søknader om skjønnsmidler

9 Løkta

10 IK Samhelse

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Referatene tas til etterretning.

Sak 02/08 Nasjonal transportplan 2010-2019 – Høring av transportetatenes forslag og arbeid med handlingsprogrammer

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Jan H Jansen foreslo tillegg til pkt 2:

Troms' andel av investeringene på riksveger har vært 1,7 %, mens befolkningsandelen tilsier 3,4 %. Regionrådet mener at vår andel minst bør tilsvare andelen av befolkningen, sannsynligvis mer pga avstandene. Øke til 30 % for å dekke etterslepet.

Odd Arne Andreassen foreslo to nye pkt:

Etablering av lokale bussforbindelser til/fra regionsentra for å ivareta behovene for dagpendlere, transport til hurtigbåt samt sykestransport.

Øylandsruta vil være en viktig brikke for et framtidig helhetlig ferge- og turisttilbud i regionen.

I pkt 8 – folketall strykes.

Forslagene ble enstemmig vedtatt og uttalelsen lyder da slik

1. NTP 2010-2019 inneholder mange gode prinsipielle forslag. Forslaget om å legge betydelig større vekt på vedlikehold av transportinfrastrukturen støttes.
2. Regionrådet ønsker at man tydelig skal si fra om at rammene for investeringer i nye prosjekter må økes med minst 30 %. Rammene for samferdsel har over lang tid vært for lave, og Norge som nasjon har unike muligheter for å anskaffe et framtidsrettet og miljøriktig transportsystem som ivaretar hensynene til hele landet. Nord-Norge har over lang tid hatt for liten andel av investeringene, og dette må nå endres til vår fordel. Troms' andel av investeringene på riksveg har i siste periode vært 1,7 %, mens befolkningsandelen tilsier 3,4 %. Regionrådet mener at vår andel bør tilsvare mer enn befolkningsandelen.
3. Klimautfordringene må løses, og ressursene må settes inn der de gir størst virkning, eks fornying av bilparken, tilrettelegging for kollektivtrafikk og overgang til jernbane og båt der det er mulig.
4. Vår region har behov for utvikling av vår infrastruktur. Dette gjelder spesielt økt vedlikehold på riks- og fylkesvegene, nye veger, sterkere satsing på trafikksikkerhet, først og fremst gang- og sykkelveger, og havneutbygging.
5. Mange av våre riksveger er preget av dårlig vedlikehold. Flere av vegene, også fylkesvegene, har for lav aksellast, og opprustingen må konsentreres om å oppnå en god standard.
6. Det bør stimuleres til etablering av gode bussforbindelser til/fra regionsentra for å ivareta behovene for dagpendlere, transport til hurtigbåt samt til sykestransport.
7. Arbeidet med å fullføre internveiene på Senja må starte snarest. Regionen har videre en rekke investeringsprosjekter som er aktuelle de nærmeste årene, og dette viser nødvendigheten av økte rammer.
8. Fylkene, og etter hvert de nye regionene, må få ekstra midler til å utvikle transportinfrastrukturen. Dette må baseres på objektive kriterier i fht behov, veglengde, standard osv.
9. Det fulle potensialet for bompenger må først og fremst tas ut i trafikksterke områder.
10. Regionrådet er fornøyd med at Kystverket går inn for å løse navigasjonsinfrastrukturen i Finnsnesrenna og Gisundet. Fiskerihavner er ikke spesielt nevnt i planen, og regionrådet er spesielt opptatt av at det skal bli satt av midler til endelig å få en oppstart av fiskerihavna i Gryllefjord.

11. Øylandsruta vil være en viktig brikke for et framtidig helhetlig ferge- og turisttilbud i regionen.
12. Investeringer i jernbanen må økes, først og fremst for å kunne redusere personbil-, trailer- og flytrafikken. I denne sammenheng må Tromsbanen utredes og deretter prioriteres.
13. Regionrådet er enig i at stamflyplassene fortsatt skal være viktige, og understreker i den sammenheng Bardufoss lufthavns viktige betydning for en stor del av Troms.
14. Regionrådet er enig i at nasjonale turistvegprosjekter er viktig, og dette arbeidet bør videreføres. Estetikk langs vegene er viktig, og bør prioriteres foran universell utforming.

Sak 03/08 Prinsipper for videre samarbeid mellom kommunene

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Det arbeides videre etter de linjer som ble trukket opp i debatten, og det fremmes en sak til neste møte og Midt-Tromstinget.

I kulepkt 2 legges ordet rekruttering inn.

Sak 04/08 Personrettede tiltak som virkemiddel for økt kompetanse og mot negativ befolkningsutvikling

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Befolkningsutviklingen i deler av Midt-Troms er svært bekymringsfull. Regionrådet ber fylkeskommunen som utviklingsaktør utrede hvilke tiltak som kan og bør settes inn for å motvirke denne, og på vegne av Troms forlange en annen og mer offensiv politikk overfor de minste og mest utsatte kommunene. I dette arbeidet må man vurdere både arbeidsplasser, utdanning, kultur, generell tilrettelegging, midler til næringsutvikling og personretta tiltak.

Sak 05/08 Invitasjon til å delta i Profilgruppa

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Regionrådet melder seg inn i Profilgruppa. Regionrådet ber om at regionrådslederen, ordføreren i Midt-Tromstinget og sekretæren kan delta på vegne av regionrådet.

Sak 06/08 Sørheimutvalgets innstilling – uttalelse og videre arbeid

Forslag til uttalelse:

Midt-Troms regionråd, bestående av kommunene Bardu, Berg, Dyrøy, Lenvik, Målselv, Sørreisa, Torsken og Tranøy kommuner, vil avgi følgende uttalelse til Sørheimutvalgets innstilling:

1 Generelt om utviklingen i distriktene

Regionrådet er svært bekymret for den utvikling vi har sett de siste årene i så å si samtlige kommuner med lav sentralitet. Den negative befolkningsutviklingen fortsetter og kommunenes økonomi svekkes dermed av flere forhold. Dette svekker alle muligheter for å

skape attraktive alternativer lokalt, og virker sjølførsterkende på en negativ utvikling. I arbeidet med inntektssystemet er det viktig å være klar over at distriktskommunene har rollen som lokal utvikler, og at man må settes i stand til å gjennomføre denne viktige oppgaven. Videre er regionrådet bekymret for de ulike mulighetene som skapes i Troms ved at våre kommuner får en svekket kommuneøkonomi, mens naboregionen får en sterk økning av inntektene. Vi kan ikke se at det er gode nok argumenter for en slik dramatisk forskjellsbehandling.

2 Regjeringens oppfølging av Borgeutvalget

Utgiftsutjevningen og inntektsutjevningen i inntektssystemet for kommunene og fylkeskommunene må sees i sammenheng når inntektssystemet skal vurderes.

Sørheimutvalget har funnet det vanskelig å konkludere innenfor flere av mandatets områder, blant annet fordi utvalget ikke har hatt informasjon om, eller fått være med å vurdere effekten av omleggingen av kostnadsnøkklene og utgiftsutjevningen i inntektssystemet. Vi er uenig i at bare inntektsutjevningen i inntektssystemet av KR D defineres å være av "politisk karakter". Når utgiftsutjevningen i inntektssystemet av KR D ikke vurderes som et element som er egnet for politisk behandling, bygger man opp et skinn av større grad av objektivitet enn det er grunnlag for.

3 Kostnadsnøkklene og utgiftsutjevningen

Vi legger til grunn at innspillene til Borgeutvalget i åpen høring følges opp av kommunal- og regionaldepartementet i gjennomgangen av kostnadsnøkklene og utgiftsutjevningen i inntektssystemet. Forslagene fra Borgeutvalget som på en langt bedre måte ivaretar avstandsurempene og bosettingsmønsteret må følges opp av KR D. Innspill fra mange av høringsinstansene viser at det ikke er enighet om å forlate normtall for skolestruktur. Det er behov for en ny gjennomgang av denne delkostnadsnøkkelene med større vekt på en normativ modell for skolestruktur. Delkostnadsnøkkelene for grunnskolen må ikke iverksettes før nye utredninger er gjennomført. Det må også gjennomføres nye utredninger før barnehagene implementeres i rammetilskuddet.

4 Skatteandel

Skatteinntektene mellom landets kommuner er svært ulikt fordelt. Hensynet til små inntektsforskjeller mellom kommunene tilsier derfor en lav skatteandel. I inntektssystemet, bør derfor andel rammetilskudd økes på bekostning av andel skatteinntekter. Fordelingen av vekst i skatteinntektene fra et år til en annen vil på denne måten slå mer positivt ut for skattesvake kommuner.

5 Selskapsskatt

Sørheimutvalgets forslag om at selskapsskatten avvikles som kommunal inntekt støttes. Stabilitet i tjenestetilbudet over tid justert for befolkningsutviklingen må vektlegges. Selskapsskatten er svært ulikt fordelt mellom kommunene og har dessuten store variasjoner fra ett år til et annet. Selskapsskatten er derfor lite egnet til å finansiere sentrale og viktige velferdstilbud.

6 Inntektsutjevning

Borgeutvalget foreslo at inntektsutjevningen burde skje i forhold til prognostiserte og ikke faktiske skatteinntekter. Dette bør videreføres. Det vil fjerne et alvorlig problem knyttet til stabilitet i de kommunale inntektene og gir mer forutsigbare driftsbetingelser for de kommunale tjenestene. Sørheimutvalgets flertall om å øke den symmetriske

inntektsutjevningen fra 55 % til 60 % er utilstrekkelig. For at alle kommunene skal kunne gi et nokså likt tjenestetilbud må ambisjonsnivået for inntektsutjevningen være høy. Den symmetriske inntektsutjevningen bør økes til 75 %. Kommuner med skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet, bør ytterligere kompenseres med 95 % av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet.

7 Oppdatering av befolkningstall

Dagens ordning med oppdatering av befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevning gir liten forutsigbarhet og store vanskeligheter med å foreta en tilpasning til nye inntekter. Hensynet til et enkelt inntektssystem tilsier at dagens ordning med oppdatering av befolkningstall i beregningen av utgiftsbehov bør avvikles. Telledagen bør heller ikke flyttes til 1.juli. Sørheimutvalgets anbefaling om å opprettholde oppdateringen av innbyggertallet ved beregningen av inntektsutjevningen støttes. Dette ivaretar vekstkommunene sine behov til rask kompensasjon for nye innbyggere.

8 Behovet for egne tilskudd til vekst- og fraflyttingskommuner

Vekstkommuner har høye investeringsutgifter, men det er ikke dokumentert at de har høyere kapitalkostnader enn andre kommuner. Det er derfor ikke grunnlag for å etablere et særskilt tilskudd til vekstkommuner. Kommuner som har særlig sterk vekst over tid og har særlige vanskeligheter med å finansiere utbygging av ny infrastruktur bør ivaretas gjennom skjønnsstilskuddet. Vi beklager at Sørheimutvalget ikke har drøftet om det skal tas spesielle hensyn til kommuner med sterk fraflytting. Høye kapitalkostnader kan være et større problem for kommuner som opplever befolkningsnedgang enn for vekstkommunene. Det har sammenheng med at kommuner som har befolkningsnedgang vil finne det vanskelig å redusere realkapitalen i takt med det fallende innbyggertallet. Det er behov for å etablere ordninger som bedre ivaretar kommuner med nedgang i folketallet.

9 Skjønnsmidler

Det må legges til grunn at landet har en krevende geografi og kommunestruktur. De underliggende forholdene som begrunner et betydelig skjønnsstilskudd er ikke endret. Kommunene står overfor et mangfold av utfordringer som kostnadsnøkler og vekter ikke helt og fullt kan fange opp. Det er derfor fortsatt behov for et "sikkerhetsnett". Det bør derfor være igjen en pott med skjønnsmidler på et betydelig nivå.

10 Overgangsordningen

Vi støtter forslaget fra Sørheimutvalget om et inntektsgarantitilskuddet som også omfatter endringer i kriterieverdiene. Den foreslåtte endringen fra Sørheimutvalget vil slå positivt ut også for kommuner som har store endringer i befolkningssammensetningen.

11 Regionalpolitisk begrunnede tilskudd innenfor inntektssystemet

Forslagene til Sørheimutvalget om å samle regionaltilskuddet (småkommunetilskuddet), Nord-Norge tilskuddet og deler av skjønnsmidlene i nytt distriktpolitisk tilskudd må ikke iverksettes. En slik dramatisk omfordeling av kommunerammen vil forringe tjenestetilbudet i utsatte distriktskommuner og undergrave regionalpolitiske målsettinger som det er bred enighet om, jfr utvalgets egne beregninger.

Dersom regjeringen likevel skulle velge å følge Sørheimutvalgets innstilling og gå inn for et distriktpolitisk tilskudd, mener vi at vektningen mellom regionene vil gi svært uønskede resultater, noe som fører til at kommunene i Midt-Troms får store inntektstap. Dette kan vi ikke akseptere, i og med at betingelsene for å drive kommuner i Troms blir vidt forskjellige.

Det er liten sammenheng i at kommuner i vår region skal ha 16-17 millioner i mindre inntekt enn sammenlignbare kommuner som ligger 15 mil unna. Dersom distriktpolitisk tilskudd innføres, må resten av Troms' vekting økes fra 0,35 til 0,5. Dette vil forhindre en stor nedgang i våre kommuners inntekter.

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Enstemmig som forslaget med følgende endring: i pkt 8 endres skiftes ordet vanskelig ut med umulig.

Sak 07/08 Organisering av krisesenteret for Midt-Troms – nye vedtekter

Forslaget til vedtekter følger nedenfor. Sekretæren fremmer følgende forslag til vedtak:

Nye vedtekter for Krisesenteret for Midt-Troms godkjennes og iverksettes fra og med 2008.

AR'S BEHANDLING 130208:

Enstemmig som forslaget

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Enst som AR's forslag

Sak 08/08 Åpen post

På fellesmøtet med fylkesrådet ble følgende saker orientert om/drøftet:

- næringsutvikling generelt
- regionrådets satsingsområder, bl.a gjennom aksjonsprogrammet
- rup
- taxiløyve og syke transport
- hurtigbåttilbudet
- plan- og bygningsloven – høring
- forsvaret og luftforsvarsbasene

Sak 09/08 Hurtigbåtrutene

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

1. Regionrådet konstaterer at fylkeskommunen er i ferd med å utarbeide anbudsbeskrivelse på båtmateriell som skal settes i drift fra 2010 og fram til 2020. Regionrådet forutsetter at man for en så lang tidsperiode velger materiell som er fremtidsrettet og attraktivt for publikum og samtidig holder de miljø- og sikkerhetskrav som forventes.
2. Regionrådet forutsetter at rutetilbudet blir minst like godt som i dag, og at regionen blir hørt når det gjelder utvikling og endring av det til enhver tid gjeldende ruteopplegg.

Sak 10/08 Konesjon for taxikjøring i Tromsø

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

1. Regionrådet viser til den redegjørelse fylkesrådet har gitt vedr opprettelse av taxisentral i Tromsø og forutsetter at de innspill som er kommet fra drosjenæringa i distriktene er vurdert.

2. Regionrådet kan ikke akseptere at mulighetene for kjøreoppdrag for distriktdrosjene forringes i framtida. Regionrådet krever at fylkesrådet har tett dialog med Helse Nord / UNN når det gjelder betingelsene for fremtidige tilbud på syketransport slik at drosjenæringa i distriktene sikres en forholdsmessig andel av denne transporten.

Sak 11/08 Markedsføring av turistnæringa i Midt-Troms

REGIONRÅDETS BEHANDLING:

Regionrådet støtter ideen om et Snowmanland som paraply for markedsføring av turistnæringa i Midt-Troms utenfor Norge.

Kåre Rasmussen

Ref